

म०/५. १३२

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक पुं० १३२ (५९३)

ग्रंथ नाम सावित्री कथा.

विषय कथा-पुराणे.

(A)

गङ्गा गणेशाय नमः ॥ अथ वटस्या वित्री व्रतं ॥ यमं प्रति सा त्रि उवाच ॥
का विधवा वापि अपुत्रा पुत्रवर्जिता ॥ सभर्ह का स्य पुत्रवा कार्यं व्रत
दंत्तया ॥ १ ॥ नारि अथ वा विधवा अपुत्रा पुत्रवर्जिता सभर्ह का जी उ
त्तरि असेल जी स्य पुत्र असेल ते हे व्रत कर रावे ॥ १ ॥ ज्ये ष
स्पेतु संप्राप्ते पौर्णमास्यां पतिव्रता ॥ स्नात्वा पिताशुचि भुज्वा
टं सच्य बहु दकै ॥ २ ॥ ज्ये षमा संप्राप्तशाला असता पौर्णमासि
ठाई पतिव्रतास्त्रिजेतीणे प्राथः काळि स्नान करुन शुचि व्रत होउ

(1)

उदके करुवट सिंपावा ॥२॥ सूत्रे पावेष्टये इत्त्यागंध पुष्यासते शुभे ॥ न
वेव स्वतायेति भ्रामयंति प्रदेक्षिणा ॥३॥ वटवक्षसूत्रे करुणा वेष्टाव
गंधाक्षता करुन पुजाय मजाया कारपोन मस्कार करुणा प्रप्र
कराया ॥३॥ राज्ञो कुर्वति नरान् अह मेर्वस महितः ॥ तथैव वे
क्ष्वपक्षे प्रष्टुजयेत् ॥४॥ सूत्रे वाठाइनत्तमे जनकरावेव
यंतित सान्ववटवक्ष पुजावापक्षपंदरादिव सं पुजावा
समाप्ते तु न ज्जेष्टेत्त पुभुग्द्वादत्रानयेत् ॥ देतानां धावर्न

(1A)

नियमंकारयेदुर्न ॥६॥ पुनः ज्येष्ठमास प्रास जालसंजालघु
द्वादशीचकरावानियमेकरुणानियमेकरुणदंतधावनकरावे
त्रिरात्रंलघुईत्वालुचतुर्थदिवसपर्यंतं ॥ चंद्रायाध्यं प्रदत्त्वालुपु
त्वालुसीसती ॥७॥ त्रिरात्रंलघुईत्वालुचतुर्थादिवसाचा
चंद्रासअध्यं देवा ॥८॥ मिष्टानानियथाशक्त्या नोजयित्वादिउ
मः ॥ नोक्षेहंजगत्सात्रिनिपुंकरुमेष्टुते ॥९॥ उत्तममिष्टा
रुक्वासाणासनोजनघावेप्राथनाकराविजे माजेव्रतविनि
धकरा ॥ १० ॥ कृत्वा वंशामयेपात्रेवालुकांप्रणमेवतु ॥ स

(2)

भूतं पात्रं प्रसूते केन द्विजोत्तमः ॥ ८ ॥ वेद्याविस्तपेदो नियक्
मध्ये वालुप्रसूतल्लिजे चारिसेरघालाविये का पात्रा मध
सातधान्ये घाला विब्राह्मण सह ॥ ८ ॥ वस्त्रद्वयोपरि स्था
सावित्री ब्रह्मण सह ॥ हे मी ह्ये न योः प्रीत्यै त्रिरात्रमुपवासये
९ ॥ वस्त्रद्वये करुन वेष्टन करावे ब्रह्मासावित्री त्रिसुवर्ण
प्रतिमा करुन ब्रह्मासावित्रीच्या प्रतिकारणे त्रिरात्र उपल
करावा ॥ ९ ॥ न्यग्रोधस्थतले तिष्ठे घावश्चैव दिनत्रयं सोवर्णी चैव

(2A)

वित्रीस्ये नतुसम न्वितां॥ वटव क्षमली राद्रे नत्रिरात्र सौवर्णी चिसा वित्री चिप
तिमाकरु नसत्यवंत जौतेणे सहवर्तमान करावे॥९॥ चंदनागरु कर्षरे म
ल्लवस्त्रविश्रु षणैः॥ संपुज्या चान सा वित्री मंडले स्थापयेदु धः॥ त्य
नंतव॥१०॥ चंदन अंगरुका पुरसा ल्ये वस्त्रे षणै याद्रव्ये करुन स
वित्री चि पूजा करावितेथे मंडप करावे॥१०॥ पीतपिष्टेन पद्मं तु अथवा चं
दनेन तु॥ न्यसे च वततो देवी कमले कमलासनां॥११॥ त्या मंडलावरि
हलदी च्या चूर्णे करुन पद्म काढावे अथवा चंदने करुन काढावे क
मलासना जेसा वित्री चि पूजा करावि॥११॥ अनेन विधिना स्थाप्य सड

(3)

येन तमत्सरा ॥ नमः सा वित्रेया दौतु प्रसा वित्रेच जानुनी ॥ १२ ॥ या विधि करुनर
वित्री स्वाया विगोला अहे मत्सर जी चाइ सी पूजा वि ॥ सा वित्री पादौ नमः
प्रसा वित्रे जानुनी ॥ १३ ॥ कठिं कमल पत्रा ध्ये उदरं भूत धारिणी ॥ ओं गाय
नमः कंठेशिरसी ब्रह्मणः प्रीये ॥ १४ ॥ कमल पत्रे च परि अहे नेत्र जिचे
रे सी जे सा वित्रि कठिं पूजया मि ॥ त जे या ते धरि ति ऐ सि जे उदरं पू
जया मि ॥ गाय त्रि जे इ स कंठे पूजया मि ॥ ब्रह्मा जो या स प्रिये ऐ सि
प्रकारि चि शिरसी पूजया मि ॥ १५ ॥ पादौ धात्रे नमः पूज्यो उरु ज्ये
य वै नमः ॥ परमेष्ठी च मे ढुं च अग्निरु या य वै कठिं ॥ १६ ॥ धाता ह्यप

(3A)

उब्रह्मापादौ पूजयामि ॥ ज्येष्ठाया उरुत्प्रणिजे मांडया यांते पुजितो ॥ प
मेष्ठी मंडूमाणि जेशि श्रु पूजयामि ॥ अग्निरूपाय ॥ अग्नीरूपजोय
गाकारणे कटिं पूजयामि ॥ १४ ॥ विधये चोदरं पूज्य पद्मनाभाय वै हृदि ॥ कं
दुविधये पूज्य हिरण्यगर्भायै मुखं ॥ विधिह्यणिजे ब्रह्मा उदरं पूजया
मि ॥ पद्मनाभाजोयाकारणे हृदि पूजयामि ॥ विधिह्यणिजे ब्रह्मा कंठं
पूजयामि ॥ हिरण्यजेते आहे गर्भिज्या च्यारे सा जो ब्रह्मा तो मुखं पूज
यामि ॥ १५ ॥ ब्रह्मणे वै शिरः पूज्य सर्वांगे विश्वे नमः ॥ अभ्यर्च्यै वं

(6)

क्रमेणैव शास्त्रोक्तविधिना श्रुते ॥१५॥ ब्रह्माजोयाकारणेश्वरं पूजयामि
विष्णुजोयाकारणे सर्वगं पूजयामि ॥ ऐसाजोक्रमये लोककरु
शास्त्रोक्तविधिकरुनपुजनकरावे ॥१५॥ अथ अर्घ्यः ॥ ॐ कार
देविके देवि वीणापुस्तकधारिणी चिदात्मतर्नमस्तेस्तु अवेधव्यं प्र
पठमे ॥ पतिव्रतमहाभाग अग्निजाता ॥ ॐ चिस्त्रिते १६ ॥ हे देवि अवे
प्रदेवी ॐ कारजोतो आहे पूवरिजो ॥ सवीणापुस्तकयावेधरिति
पूजोयाचिमाता ऐसीतुं यातुजकारणे नमस्कारा अवेधव्यं

(5A)

न्यातिदेहेपतिव्रतेशोर अहेभाग्यजिचे अग्निचाठइस्मानि
 वहास्यजीचे ॥१६॥ इठव्रते इठमने भर्तुश्चप्रियवादिनी ॥ अवेध
 यंचसोभाग्यं देहित्वं मम सुव्रते ॥१७॥ इठ अहेव्रतजिचे इठ अहे
 पतिजिची भर्तारजात्यास प्रजयाते बालती ॥ अवेधयं
 सोभाग्यं मम ह्यपि जे मजे देहि ॥१८॥ पुत्रान् पोत्रां
 को स्वयं गृहाण अर्घ्यं नमो नमः ॥ पुत्र जे याते पोत्र ह्यपि ना तु
 को स्वयं जे याते देहि अर्घ्यं गृहाण अर्घ्यं जे याते ये ॥ तया

(5)

हृजगत्सर्वसदेवास्सुमानुषं ॥ सत्यव्रतधरं देवं ब्रह्मरूपनमोस्तुते ॥ १८ ॥
 देवत्वयास्तपि जेतां सर्वहिजे जगते तेनातिमतिकेले देव सुदमानुषय
 निमोषाकरिता सत्य आ हे । ब्रह्मजनि ब्रह्मरूप तुज कारणेन भस्कर ॥ १९ ॥
 कर्मसाक्षि भरतानां तुना तुन विवेकः ॥ वेव स्वतः गृहणाद्यधि म
 नो मास्तुते ॥ १९ ॥ एध मराज ॥ अस्तु तुज कारणेन भस्कर
 सात्वत हिजे सर्वकर्मचाक्षि तुनस्तपि जे ब्रह्म अशुभ वर वाई
 याच विवेक करणारि धर्म राज तुज कारणेन अर्घ्य देव

(5A)

धर्मराजपितृप्रति सांक्षिभृतेषु जैलुषु ॥ कालरूपगृहाणां
 कनकं च देहि मे ॥ २० ॥ साक्षात् धर्मराजं तु सर्वभूतेषु देया चामा
 कस्य रूपं तु म्यादि बहु ज्येष्ठं धिया तद्ये मज्जुवेधव्य जे
 गंधपुस्तेन वेद्ये फलं कुं कयवे पित्रो ॥ स्तु वस्त्रे रळं का रपु
 इत विग्रहः ॥ गंधपुष्पेन ॥ फलं कुं कयवे पित्रो ॥ स्तु वस्त्रे रळं का रपु
 क्राणपुत्रं क्रावि ॥ अथ प्रथमा ॥ साधि त्रिब्रह्म गायत्री सर्व
 साधि नि ॥ तेन स्य तमे प्राप्तिदिदुःखसंसारसागरात् ॥ इ
 त्रीत्वं मदिर्णं जे ब्रह्म जेयात गात्री सर्वत्रिभिर्बोळनात्पोस

गौरिचंलसीखं राशीखं प्रमाखं चंद्रमंडले ॥

रूपामाह्मणिजेमातेपाहिसंसारलक्षणज्योत्सागरज्योयात
॥२१॥ लंगौरिल्वं राशीलक्ष्मिस्वप्रमाचंद्रमंडले ॥ त्वमेवतुज
नामानुह्रखणो ॥२२॥ चंद्रमंडले लक्ष्मिपुत्रे लंगौरिलक्ष्मि
शीतुल्वं सुतुजगजैद्विषयप्रमातेमातठहर ॥२३॥ सो
कुळवृद्धिचदेहिलममकुळयेप्रमायाः स्वर्तसर्वेकव
राते क्षिपि ॥२४॥ हिसुक्तेबरये आहवतद्विब्रैरेसंप्रक

(6)

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com